

ГИМНАЗИЈА МИЛОШ САВКОВИЋ

УЈЕДНАЧЕНИ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА У ПРВОМ РАЗРЕДУ

НАСТАВНА ТЕМА	НИВО ЗНАЊА		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
	<i>Довољан (2)</i>	<i>Добар (3) – врло добар (4)</i>	<i>Одличан (5)</i>
УВОД У ФИЗИЧКУ ГЕОГРАФИЈУ	Ученик зна шта је предмет проучавања физичке географије, зна шта је и како се дели географски омотач Земље и које физичке дисциплине проучавају сваку од сфера.	Ученик схвата дуалну природу географије, њено место у систему друштвених и природних наука, дефинише и објашњава физичку географију и њене дисциплине, уме да објасни примену знања физичке географије у пракси	Ученик разуме фазе у развоју физичке географије, везу између достигнутог нивоа развоја науке и специјализације (настанак нових дисциплина); мултидисциплинарност и интердисциплинарност у географији
ОПШТЕ ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ ЗЕМЉЕ	Ученик зна појам васионе и небеских тела, облик и кретања Земље и њихове последице.	Ученик зна узроке облика Земље, уме детаљно да објасни географска кретања Земље	Ученик уме да нацрта сискицу еклиптике са специфичним положајима Земље око Сунца и повезује привидно кретање Сунца око Земље са топлотним појасевима.
УНУТРАШЊА ГРАЂА ЗЕМЉЕ И ГЕОЛОШКИ РАЗВОЈ ЗЕМЉИНЕ КОРЕ	Ученик уме да поброји унутрашње сфере Земље и њихове основне одлике; зна шта су минерали и које су њихове основне одлике; зна шта су стене и њихове поделе; познаје периодизацију Земљине историје на нивоу ера и подела на периоде.	Ученик детаљније објашњава одлике унутрашње грађе Земље, минерала и стена; уме да објасни палеогеографске одлике поједних ера, периода и епоха на детаљнијем нивоу.	Ученик схвата методе за проучавање унутрашње грађе Земље, уме да објасни постанак Земљине коре у светлу теорије тектонике плоча, зна разлику између минерала, кристала и минералоида, зна типове боја минерала, објашњава облике магматских тела, уме да нацрта скицу процеса контактне метаморфизма, познаје методе проучавања геолошке историје Земље и доводи у везу настанак

			појединих типова стена са одликама поједних геолошких раздобља.
РЕЉЕФ ЗЕМЉИНЕ ПОВРШИНЕ	Ученик зна појам рељефа, унутрашњих и спољашњих сила, зна који геоморфолошки агенси стварају поједине тектонске и ерозивне облике рељефа и уме да наведе облике рељефа настале различитим геоморфолошким процесима.	Ученик уме да објасни геоморфолошке процесе и облике који настају њиховим радом и да да примере за поједне генетске типове рељефа у свету и код нас; разуме полигенетски настанак рељефа.	Ученик уме да објасни геоморфолошке процесе уз цртање скица: епирогени и орогени покрети, елементи вулкана, клизишта, уздужни и попречни профил речне долине, абразиона серија, настанак томбола и вртача; зна специфичности процеса крашке ерозије као хемијске ерозије; зна типове краса.
АТМОСФЕРА	Ученик зна састав и структуру атмосфере на нивоу базне информације; уме да наброји климатске елементе, зна мерне инструменте и мерне јединице; зна који су климатски фактори; познат му је појам времена и климе, микроклиме и климе градова.	Ученик детаљније образлаже одлике појединих сфера атмосфере; уме да објасни одлике појединих климатских елемената (карте изолинија, тј. променљивост у простору правцем север – југ, у правцу пораста континенталности и у правцу пораста надморске висине); познат му је временски ход климатских елемената; уме да објасни како настају атмосферске непогоде и да на карти света одреди распрострањење појединих типова климе са њиховим одликама.	Ученик повезује климатолошка знања са физичким и хемијским појавама и процесима (кондензација, сублимација, аномалија воде, температурна инверзија, појама таласа везано за ефекат стаклене баште, настанак и распад озона у атмосфери, настанак киселих киша).
ХИДРОСФЕРА	Ученик зна шта све улази у састав хидросфере, уме да наброји физичке и хемијске особине морске воде и њена кретања, зна поделу мора, зна основне појмове из хидрологије копна (издан, извор, термоминералне воде, елементи река, водостај, протицај, подела језера, настанак ледника).	Ученик уме детаљније да објасни напред наведене хидролошке појмове; уочава законитости просторног развоја и размештаја хидролошких појава и процеса.	Ученик изводи узрочно-последичне релације у систему литосфера – атмосфера – хидросфера; уме да нацрта скице фертатске, артешке издани и гејзира, интермитентних извора и еставела, типове ушћа, депресија, криптодепресија, типове ледника; уме да објасни процес еутрофикације језера.

БИОСФЕРА	Ученику је познат појам ареала и основних типова ареала, зна поделу еколошких фактора; уме да наброји типове биљних и животињских заједница на Земљи; уме да дефинише појам земљиште.	Ученик објашњава детаљније напред набројане биогеографске појмове; уме да објасни размештај појединих биљних и животињских заједница у правцу пораста географске ширине и надморске висине; познат му је појам ендемита и реликата.	Ученик уочава узрочно-последичне везе и односе у систему литосфера – атмосфера – хидросфера – биосфера; разуме антропогени утицај човека на распрострањење појединих биљних и животињских врста; уме да објасни појаву еколошког викаријанизма.
ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ЗАКОНИТОСТИ У ГЕОГРАФСКОМ ОМОТАЧУ	Ученик зна шта је математичка, а шта соларна клима, уме да наброји природне зоне на земљи и основне физичко-географске законитости.	Ученик уме детаљније да објасни одлике топлотних појасева, математичке и соларне климе и природних зона.	Ученик детаљно објашњава поједине физичко-географске законитости и способан је за извођење закључака на апстрактном физичко-географском моделу.

Подразумева се да за оцене добар (3) и врло добар (4) – средњи ниво знања и одличан (5) – напредни ниво знања ученик треба да задовољава и све стандарде предвиђене на нижим нивоима.

Технике оцењивања: усмено одговарање, активност на часу, познавање картографских појмова, контролна вежба и семинарски рад (израда и одбрана).

У Аранђеловац, септембар 2022 године

Професори географије:
Јелена Кричкић